

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja c. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto.

Udje družbe prispevajo na leto 3 krone.

Udje dobé list zastonj.

Vsebina: Fridrih Müller † — Novi carinski predpisi za naš izvoz vina v Nemčijo. — Pod črto: Robert Koch † — Trpinčenje živine. — Znižane voznine za osebe (delavce), katerim je kaka občekoristna posredovalnica za delo preskrbela delo. — Poročilo o stanju hmelja. — Zborovanja podružnic. — Iz podružnic. — Uradno. — Tržna poročila. — **Zadruha:** Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Oznanila.

Fridrih Müller †.

Dne 7. julija ob 1/2 9. uri je umrl v Rosenhofu pri Wildonu cesarski svetnik gospod Fr. Müller, ki je bil 27 let glavni tajnik c. kr. kmetijske družbe in stopil 1. aprila 1902 v pokoj.

V kmetijsko družbo ga je poklical tedanji predsednik, Moric pl. Kaiserfeld. Poznejši predsednik Adalbert graf Kottulinsky, ki je umrl pred njim, je napisal v števil. 7. družbinega glasila z dne 1. aprila 1902 kratko oceno njegovega delovanja, ki ga hočemo z naslednjimi vrsticami zopet priklicati v spomin.

Müller, ki je pet let težko bolehal, dokler ga ni smrt rešila bolečin, je vsem, ki so mu bili blizu, v spominu kot zvest, vesten in neumoren uradnik, ki je vsakemu rad šel z nasvetom in dejanjem na roko in ki je ravno tako vestno izvrševal svoje dolžnosti kot referent proti uradom.

V sedemdesetih letih so začeli kot poučno sredstvo za kmetovavca, ki ni imel nobenega strokovnega pouka, uvesti potovalne učitelje in potovalna predavanja;

saj nam je ravno svetovna razstava na Dunaju pokazala, kako daleč zaostajamo na tem in še marsikaterem drugem polju za ostalimi svetovnimi državami. Kdor je takrat da imenujemo samo dve deželi, zasledoval ljudskošolski pouk na Švedskem in strokovni nadaljevalni pouk na Württembergem, je moral občudovati in se sramovati, če je vse to, kar je videl, primerjal z razmerami v naši bogati in veliki domovini. Par izjem je seveda, ki jih treba izvzeti.

Takrat torej je nastopil Fridrih Müller kot potovalni učitelj in pri prirejanju deželnih in krajnih razstav ob strani ravno tako nepozabnega Maksa viteza pl. Washingtona kot glasnik napredka, ravno tako tudi pri ogledovanju živine in kot svetovavec priu stanovitvi rajfajznovk.

Ko so se vršila posvetovanja o deželnih kulturnih postavah v osrednjem odboru kmetijske družbe, je imel Müller večkrat priliko, pokazati svoje skušnje in svoje bogato strokovno znanje; samo po sebi je umevno, da se je vedno spominjal svoje častne dolžnosti kot uradnik na ta

način, da je za veljavne kulturne postavbe vsepovsodi neustrašeno nastopal, da je sovraštva, ki so mu iz tega nastala, sicer obžaloval, da pa se dalje ni nanja oziral. Ker je imelo tajništvo — vsled nezadostnih sredstev — malo moči na razpolago za manipulacijo in strokovna dela, je bil Müller mnogostransko zaposlen tudi izven svojega delokroga. Vse to in marsikatero bridkost pa je prenašal mirno in se je vedno spominjal reka: živeti se pravi boriti se.

Da je bil počeščen z naslovom cesarskega svetnika, z zlatim zaluznim križcem s krono in z zlato društveno kolajno: vse to si je pošteno zaslužil in odkritosrčno mu lahko zakličemo v slovo: Slava njegovemu spominu. Lutter.

Novi carinski predpisi za naš izvoz vina v Nemčijo.

O podrobnostih iz rezultatov posvetovanj avstrijsko-nemške carinske komisije za vino, ki so se završila 17. novembra 1909 in v katerih so se nekatere carinske določbe za vino z dne 1. septembra 1909

Robert Koch †

Dne 27. maja je zatisnil za vedno oči znameniti zdravnik in bakterijolok Robert Koch. Njegove velike iznajdbe na polju nalezljivih boleznih mu zagotavljajo nesmrtnost, vse človeštvo mu je zanje dolžno hvalo. Znamenita njegova preiskavanja o tuberkulozi sama bi zadostovala, da zagotovijo njegovemu imenu v zgodovini medicinske vede častno mesto za vse čase.

Kmetijstvo se ima v prvi vsrti njegovim raziskavanjem zahvaliti, da pozna natančneje vzroke več vsakdanjih živinskih kug in osnovna načela eksaktnega zatiranja kuge.

Robert Koch se je rodil 11. decembra 1843 v Klaustalu v Harzu. Študiral je na univerzi v Göttingenu medicino, postal po absolviranju študij asistent v splošni bolnici v Hamburgu in se naselil leta 1867 kot praktičen zdravnik v Langenhagenu pri Hannoveru, pozneje pa v Rackwitzu na Poznanjskem. Leta 1872 je postal okrajni fizik v Wollsteinu (okraj Bomst), kjer so se pričela njegova eksaktna raziskavanja o nalezljivih boleznih pri ranah in o vraničnem prisadu, ki so

povzročila popolen preobrat na polju lečenja ran. Na podlagi teh del so poklicali Kocha leta 1880 v cesarski zdravstveni urad.

Leta 1882 so sledile njegove iznajdbe o najhujši vseh nalezljivih boleznih, tuberkulozi. Posrečilo se mu je zaslediti bacil, ki povzroča to strašno bolezen. Vsled te iznajdbe je bil imenovan za tajnega vladnega svetnika.

Leta 1883 se je poverilo Robertu Kochu vodstvo znameniti ekspedicije za proučavanje kolere v Egiptu in Indiji. Sad tega naučnega potovanja je bila izsleditev komabaciba (leta 1884 v Kalkuti), povzročitelja azijske kolere.

Na življenskih svojstvih tega bacila slove njegove „Maßnahme zur Bekämpfung der Cholera“ (Odredbe proti koleri), ki so se pozneje sijajno izkazale.

Ko se je povrnil v domovino, ga je počastila nemška država s častno dotacijo 100.000 mark.

Leta 1885 je bil imenovan za rednega profesorja na berlinskem vseučilišču, leta 1891 za direktorja nanovo ustanovljenega zavoda za nalezljive bolezni.

Veliko pozornost so vzbudila njegova

dne 13. novembra 1891 v listu „Deutsche Medizinische Rundschau“ objavljena poročila o tuberkulinu, t. j. o preparatu, ki se pridobiva iz semletih posušenih tuberkelbacilovih telesc.

Toda tuberkulin je odgovarjal kot sredstvo proti tuberkulozi le v mali meri Kochovim pričakovanjem. Vendar je tuberkulin kot sredstvo za pravočasno spoznanje boleznih neprecenljive vrednosti za zatiranje tuberkuloze pri govedu.

Po Kochu je razširjavec tuberkuloze med ljudmi samo tuberkulozen človek.

Leta 1896 je poklicala Kocha angleška vlada v južno Afriko v svrhu zatiranja ondi razsajajoče goveje kuge. Tudi tukaj se je njegovi neumorni delavnosti posrečilo iznajti v malo mesecih učinkovito cepivo proti goveji kugi.

Leta 1897 se je napotil Koch vnovič v Indijo v svrhu proučavanja človeške kuge. V jeseni istega leta je krenil v nemški del vzhodne Afrike, da bi proučaval tukaj vladajoče bolezni pri govedu. Poleg tega so se pričela tukaj njegova proučavanja malarije, ki jih je pozneje nadaljeval in končal na veliki, do holandskega dela Indije in Nove Gvineje segajoči ekspediciji. Vrnivši se iz te ekspedi-

za izvoz v Nemčijo v nekaterih točkah spremenile, ni razun namigavanj v poluradnih razglasih doslej nič prišlo v javnost. Te spremembe so kmetijske centrale, kolikor smo lahko pozvedili, naznanile le onim, ki so neposredno na izvozu vina v Nemčijo interesirani.

V naslednjem priobčujemo pregledno in popolno poročilo o rezultatih teh konferenc, torej vse predpise, ki so osnovani na vinskih carinskih določbah v Nemčiji in ki veljajo od 1. januarja t. l. naprej, ki so torej za vse one, ki izvažajo vino, zelo važne.

Novi predpisi razlikujejo tokajca, vina v steklenicah, navadno vino v sodih, ki odgovarja novim nemškimi carinskimi določbam, sladko in desertno vino, ki ne odgovarja nemški vinski postavi, ki pa je po § 4. avstrijske vinske postave dopustno, nadalje rdeče mešano vino in mešani mošt

I. Tokajec.

Sedaj se še vedno vrše pogajanja, vsled katerih bi se naj tokajec v sodih pri direktnem izvozu iz Hegyalye in tudi iz avstrijske prekupčije puščal brez posebne kemične preiskave v Nemčijo.

II. Vina v steklenicah.

Kakor je v trgovini običajno, zamašene in s kapsulo ali pečatom opremljene steklenice vina se smatrajo za dragocena in se lahko brez posebne kemične analize puščajo v Nemčijo.

III. Navadna vina v sodih, sadna in grozdna drozga.

Tukaj predpisana obrazca I in II se razlikujeta v tem, da rabi I preiskovalna postaja sama, ko jemlje poskušnje in pečati vagone, oziroma zaboje, II pa se rabi tedaj, če opravljajo to delo uslužbenci finančne straže. Prvi slučaj se bo pač redkokedaj zgodil, ker preiskovalne postaje danes še nimajo potrebnega osebja.

Obrazec I ima naslednje predele:

1. Ime in bivališče odpošiljatelja;

cije za proučavanja malarije je posvetil Koch svoje moči raziskavanjem o načinu razširjevanja tifusa.

Leta 1903 je dobil Koch od angleške vlade vnovič častno nalogo, da naj prouči obrežno mrzlico pri govedu, ki je delala mnogo škode. Tudi tukaj se mu je posrečilo zaslediti način umetnega imuniziranja živali. Ob enem je našel cepljenje proti konjski kugi, ki je bila posebno v južni Afriki zelo razširjena.

Ko se je vrnil v Nemčijo, je bil imenovan za pravega člana akademije znanosti v Berlinu.

Leta 1905 je Koch dobil Noblovo darilo za zdravilstvo.

Leta 1906 je potoval tretjič v Afriko, da bi proučeval zaspano bolezen.

Njegovi spisi, članki in razprave so zelo mnogoštevilne.

Iz tega malega, kar smo tukaj napisali o velikem zdravniku in raziskovavcu narave, se da posneti, kako velikanskega pomena so njegova genijalna odkritja za znanost, za vse človeštvo in za kmetijstvo. On ki je s svojim delom mnogo sto tisoč ljudij iztrgal smrti iz žrela, je moral za znanost in za človeštvo prezgodaj umreti.

— W —

2. število, vrsto, znak in številko kotlastega vagona, vagona z rezervoarjem ali kolijev (sodov, zabojev i. t. d.);
3. prostornino v litrih (le pri uradno cementirani posodi. V tem slučaju lahko izostane napoved kosmate teže [predel 4]);
4. kosmato težo v kilogramih;
5. označeni izvor (deželo, vinski okoliš, občino ali slično), barvo, letnik i. t. d.;
6. opis ali kopijo uradnega zaklepa. (Če je pošiljatev zakljenjena v kakem prostoru, mora biti poleg izjava: Zaprti koliji so od poskusa do časa, ko so bili spravljeni v vagon št. . . . , so bili vedno pod pazko).

Spričevalo preiskovalne postaje ima sledeče točke (kar je razprto tiskano, je novo):

Na podlagi podanega pooblastila potrjuje podpisani zavod (ali strokovni kemik):

1. Da je po predpisu vzel poskušnje brez mešanja vsako zase ali povprečno, mešano poskušnjo iz pošiljatve (ali iz večjega števila pošiljatev) in da jih je po predpisih za preiskovanje preiskal.

2. Da je v vseh kolijih, iz katerih so vzete poskušnje, enakomerno blago.

3. Da odgovarja vino, mošt, drozga postavnim predpisom, veljavnim za promet v (za izvoz) in da se pri preiskavi ni moglo dognati, da je dodano kaj vinske kisline ali sulfidov.

4. Da množina žveplene kisline v enem litru tekočine ne znaša več, ko kar odgovarja dvema gramoma neutralnega žveplenokislega kalija*.

5. Da se vinu ali grozdni drozgi ni dodal sladkor, ali tudi moštu.

6. Da se je pošiljka takoj, potem ko so se vzele iz nje poskušnje, zaprla z zgore navedenim uradnim zaklepom.

7. Da pošiljatev ni mešana z belim vinom, belim moštom ali drozgo od belega grozdja**.

8. Da ima vino vsto utežnih delih utežnih delov vinskega cveta in pri 100° C v 1 l tekočine g suhega ekstrakta***.

Po predpisanem „navodilu“ moramo k vsemu temu še omeniti sledeče:

V predelu 5. obrazca naj pošiljatelj po možnosti označi kraj, kjer je vino zrastle, a vsaj njega ožjo okolico (vinorejski kraj, deželo ali kaj enakega). Na mestu določenega letnika se lahko navede, da so „razni letniki mešani“. Razun tega je dobro, če se vino поблиže opiše po znakih, običajnih v trgovini (namizno vino, specialno vino ali enako) ali da se imenuje po vrsti trsja ali grozdja i. t. d.

Vse te napovedi preiskujejo in potrjujejo poskusna postaja ali finančni stražni organi le tedaj, če treba konstatirati očite nepravilnosti. V ostalih predelih pa so podatki podvrženi preiskavi in potrditvi.

Ko se jemljejo poskušnje, morajo omenjeni kontrolni organi preiskati pošiljatev na število in vsebino kotlastih vagonov, vagonov z rezervoarji in kolijev

* To se mora konstatirati samo pri rdečih vinih, razun pri desertnih, in pri moštu ali drozgi za rdeče vino.

** To se mora potrditi le pri rdečem vinu, moštu ali drozgi za rdeče vino, sicer ni treba, kar je popolnoma naravno.

*** Ta predel se mora izpolniti le pri mešanih vinih in mešanih moštih.

(sodov, zabojev i. t. d.). Pri tem se mora posebe paziti na to, ali je vsebina pošiljatve po spremnih listinah (računih, blagovnih listih, fakturah i. t. d.) in po barvi, okusu popolnoma enakomerna. Iz vsakega kotlastega voza, iz vsakega oddelka rezervoarnega vagona, kakor tudi iz vsakega kolija se mora vzeti poskušnja. Če je v kaki pošiljatvi več kolijev z enako vsebino, se vzame iz njih povprečna (mešana) poskušnja.

Ni pa treba vzeti poskušenj iz vsakega kolija, če se je vino iz velikega sode ali velike kadi pod vedno kontrolo preiskovalne postaje ali za jemanje poskušenj pooblaščenih organov zlilo v manjše sode. V tem slučaju zadošča preiskava poskušnje, ki je zmešana iz posameznih plasti vina.

Pri vinih in moštih, ki niso mešani in pri grozdni drozgi je, če je blago enakomerno, povprečna poskušnja dopustna tudi tedaj, če pripeljana posoda ni enotna pošiljka, ampak določena za več prejemnikov. V tem slučaju se mora za vsako pošiljatev izpolniti posebno spričevalo po obrazcu I ali II, pri katerem se naj na predpisanem mestu vedno opozori na to, da se je naredila povprečna poskušnja iz enakomerne pošiljatve. Preiskovalne postaje, oziroma oni zavodi, ki so vzeli poskušnje, morajo v takem slučaju vedno dati potrebna in zaželjena pojasnila oni postaji na Nemškem, pri kateri gre blago čez mejo.

Pri mešanih vinih in mešanih moštih se mora vsaka pošiljatev zase preiskati.

Če se pripelje vino v polnih sodih za pošiljatev, lahko preiskovalna postaja oziroma zavod, ki jemlje preskušnjo, pošiljavcu dovoli, da vsak sod takoj, ko je vzela poskušnje, dopolni, če je vino, s katerim se dolije po svojih zunanjih znakih (barva, duh, okus i. t. d.) enako onemu v sodu.

Za poskušnjo se vzameta vsaj dve steklenici po 1 l.

Steklenice in zatiče mora poskrbeti stranka; oboje mora biti popolnoma čisto. Vrči ali neprozorne steklenice, v katerih bi se kaka nesnaga ne videla takoj, se v ta namen ne smejo rabiti.

Poskusi grozdne drozge in mošta se morajo, predno se vlijejo v steklenice, precediti skozi snažno, suho platno. Da mošt ne vre, se doda vsakemu litru kubični centimeter kloroforma, nakar se steklenice dobro pretresejo.

Takoj ko se je vzela poskušnja, oziroma ko se je posoda dopolnila, se vsak kotlast vagon, vsag oddelek rezervoarnega vagona ali vsak koli posebe uradno zapre in zapečati.

Namestu zapiranja vsakega posameznega kolija zadostuje v železniškem prometu, če preiskovalna postaja, ali carinski ali finančni urad zapre železniški vagon s svincom ali pečatom zavoda ali oblasti ali pa če železniški urad vagon uradno plombira. V tem slučaju mora biti pošiljatev od onega časa, ko se je vzela poskušnja pa dotlej, dokler se ne spravi v vagon, pod vedno kontrolo zavoda, ki jemlje poskušnjo in to se mora tudi v spričevalu (predel 6.) z navedenim številom vagona vred izrečno omeniti.

Pravilno izpolnjeno in podpisano spričevalo se mora navadno vrniti pošiljavcu.

Ta lahko spričevalo priloži voznim listinam ali pa ga pošlje adresatu, oziroma onemu nemškemu carinskemu uradu, kjer bo pošiljatev vstopila v Nemčijo. Na željo pošiljavca opravi to že preiskovalna postaja sama. V tem slučaju se mora predel A obrazca II primerno izpolniti.

V vsakem slučaju pa, če je bilo vino kemično preiskano, mora pošiljavec na tovrnem listu omeniti, ali je spričevalo o preiskavi priloženo, ali se bo pozneje poslalo.

IV. Sladka vina.

Za izvoz sladkih vin so predpisana posebna spričevala o analizi in sicer vzorec IV. Ta se razlikuje od doslej navedenih v tem, da v njem ni govora o povprečni poskušnji, ker se pri sladkih vinih jemlje poskušnja ali iz vsakega soda posebe, ali pa se mora posoda za pošiljatev, kakor pri navadnih vinih, napolniti iz stabilne velike posode pod državnim nadzorstvom. Izmed zgoraj navedenih predelov se predel 5. glasi nekoliko drugače; dočim slove v obrazcih I in II „Dokaz izvora (dežela, vinorejski okraj, občina i. t. d.)“, se glasi v obrazcu IV „Označitev (barva, znamka i. t. d.)“. Pri sladkih vinih torej ni treba označiti niti letnika, niti od kod so. Pri spričevalu o preiskavi sladkih vin se mora tudi potrditi, da se za njih ni porabilo nobeno avstrijsko vino severno od Brennerja in Drave. Nadalje mora biti v spričevalu omenjeno, da sladko vino, če nima več ko štirinajst, oziroma nad 14, a ne več ko 16 utežnih delov alkohola v 100 utežnih delih, nima več ko 300, oziroma 250 g skupnega ekstrakta v 1 l.

V. Rdeča mešana vina ali rdeči mešani mošti.

Za ravnanje z mešanimi vini, oziroma mešanimi mošti veljajo isti predpisi kakor za navadna vina in torej tudi isti vzorci spričeval. Predel 6., ki se mora, kakor smo zgoraj omenili, izpolniti pri mešanih vinih in mešanih moštih, mora naravno preiskovalna postaja tudi tukaj izpolniti, da pokaže, da imajo več ko 12 prostornih odstotkov alkohola in 28 g sladkorja prostega ekstrakta. Nadalje mora biti za mešana vina in mešane mošte pri vsaki pošiljati poseben spričevalo o analizi, česar v predpisih za navadno vino ni.

Predpisana spričevala o analizi smejo dajati kmetijskokemične preiskovalne postaje Dunaj, Gorica, Splet in deželna kmetijska šola in poskusna postaja v San Michele. Takse za kemično preiskavo so v Avstriji za sedaj naslednje: za pošiljatve do 7 hl 6 K, od 7 do 24 hl 12 K, nad 24 hl 20 K za vsako analizo. Na Ogrskem je to preiskovanje brezplačno, pač pa mora pošiljavec plačati finansi za jemanje poskušanj malo pristojbino.

(Allgemeine Weinzeitung).

Trpinčenje živine.

Tukaj nikakor ne maram govoriti o zavednem trpinčenju živine. Saj si ne morem prav predstavljati, da bi kmet, ki svojo živino goji, redi in pita, ono živino, ki mu daje tako mnogo koristi in od katere živi, vedoma in namenoma trpinčil. Takih surovežev niti ne štejem več med ljudi.

In vendar se v kmetijstvu živina tako mnogokrat ponevedoma hudo trpinči, da ne moremo dovolj opozoriti na to.

Največjo ali vsaj eno največjih muk mora naša živina pretrpeti, ker se ji zanemarjajo parklji. Kake bolečine mora trpeti krava, ki stoji leto za letom v hlevu. Dočim se pri vprežnih volih parklji vedno dovolj obrabijo, se to pri živini, ki stoji vedno v hlevu, ne godi; roženi del parklja gre vedno naprej, dokler ne nastanejo pravi parklji, podobni pantofljem ali sanovkam. Že v začetku stoji živina zelo težko; pozneje pa mora stati samo na mehkem delu parklja in teža telesa pritiska tako nanje, da začnejo pod parkljem krvaveti. Od tega pa pride, da dajejo manj mleka in da se posuše (ker se s stanjem preveč izmučijo). Vsakega, ki svoji živini ne reže parkljev ali ne pazi na nje, bi morali kaznovati zaradi trpinčenja živine. Če pa rečemo komu kaj, navadno odgovori, da tega zato ne oskrbuje, ker se lahko kaka nesreča zgodi, če se kravi noga privzdigne. Tak človek pa ne pomisli, da kravam ne režemo parkljev na privzdignjeni nogi z nožem, kakor konjem, ki so tega že z mladega navajeni. Sedaj pa imamo že dobre klešče, s katerimi lahko kravam, ko stoje, ročno in brez nevarnosti režemo parklje. Take klešče je napravil Mosch in dobivajo se pri F. Hauptnerju, Berlin SW 6, Luisenstraße 53. To delo lahko izvršuje en mož sam; dobro pa je, če se damo prej o tej stvari poučiti od kovača, ki natanko ve, koliko roga smemo odrezati.

Tudi sicer se živina zelo muči in trpinči. Kmetje, ne zadelavajte vendar po zimi oken in vrat s slamo ali celo z gnojem (!), pustite, da pride tudi kaj zraka v hlev! Nas bole oči že čez par minut, če smo v takem hlevu po zimi; kako pa mora vplivati tak, vodne pare in amonijaka prenašičen zrak na oči, pljuča in golt goveda in konjev. Ne verjemite praznim besedam hlapcev, ki pravijo, da mora živina stati globoko v gnoju, ker to „vleče bolezni ven“ ali „greje“; s tem opravičujejo hlapci samo svojo lenobo. — Seveda so večkrat slabo zidani ozki hlevi krivi, da vkljub pridnemu zračanju zrak ni tak kakoršen bi moral biti in večkrat bi prezidavanje stalo velike stroške; a vsaj o solčnih zimskih dneh prezračimo hlev kolikor se da. Govedo navadno ni tako občutljivo, kakor se sploh misli; prepriha pa dalje časa seveda ne more zdržati. Tukaj se trpinčenje maščuje; posledice so slaba premena snovi, pomanjkanje krvi in bleduhavost.

„Dobra snaga je pol krme“. Kdor pa svoje živine ne snaži, ampak pusti, da stoji blatna v temi, ta jo trpinči. V temnih, nepobeljenih hlevih se snaga ne da kontrolirati.

Mnogokrat se krave pri porodu nezavestno mučijo. Marsikateri kmet ne more niti verjeti, da lahko krava povrže tudi brez vsake pomoči. Če pa gre porod popolnoma v redu, čemu naj potem pomagamo. Vsaka nepotrebna pomoč je trpinčenje živali. Večkrat čujemo tudi o velikih surovostih, kakor „toliko in toliko ljudij je moralo tele vleči, nazadnje so

še konja pripregli“. Na živinozdravnika v takih slučajih ne mislimo, ali pa je „predrag“; marsikateremu pa je živinozdravnik v takem slučaju še zelo drago prišel, ko je bilo že — prepozno.

In kako žalostno življenje ima potem navadno tele. V najbolj temnem kotu, na vsak način pa na najbolj velikem prepihu mora na kratki verigi preživeti svojo mladost, prek in prek pokrito s sledovi telečje griže. Že po treh tednih ga odstavijo. Ali se naj potem čudimo, da naša živino po deželi noče prav uspevati.

Natančneje ne bom opisoval muk, ki jih mora naša uboga živina — bolj pogosto, ko se misli — pretrpeti (sem spada tudi stradanje živine čez zimo, oziroma prezimovanje prevelikega števila živine). Tudi mi menda ni treba še posebej opozarjati, kako hudo se tako trpinčenje maščuje. Samo na dvoje bi še rad opozoril. To je rezanje repov pri konjih in psih, ki nima nobenega smisla, ki je samo bedasta moda, ali pravzaprav rečeno, nekoč bila; saj v resnici ni več „moderno“, da bi se raznim živalim (tudi čistopasemskim psom) krajšali repi. Kako žalostno je če moramo gledati, kako konj v najhujši vročini, ko ga mučijo muhe in obadi, skuša z ostankom svojega repa pregnati obade, ki mu sede na hrbtu.

Tudi pri perutnini vidimo veliko trpinčenje; dočim v spomladi kokoši veselo kokodajskajo in naznanjajo svoje prvo jajce, obžaluje suhi petelin kje v kakem kotu svoj izgubljeni ponos — zmrznjen greben. Kako nespametno je, v južni Nemčiji perutnino, kakor n. pr. italijansko, nalašč premirati za veliki greben!

Menim, da sem s tem opozoril na glavne oblike trpinčenja živali — dasi večkrat nezavednega. Ako se naj vse to odpravi, treba pred vsem pomisliti sledeče: luč in zrak sta največja sovražnika vseh bolezni (tudi bolečih parkljev, ker v temnem hlevu nikdar ne vidimo, kako veliki so parklji); če se ljubeznjivo pečamo z živino, nam bo boljše uspevala; slabo ravnanje z živino pa ne zadene samo posameznih organov, ampak vse in pokvari živino celo. Vsak kmet pa se naj spomni svetopisemskih besed: „Pravičnik se usmili tudi živine“!

R. Steppes.

Znižane voznine za osebe (delavce), katerim je kaka občekoristna posredovalnica za delo preskrbela delo.

= 1. Delavci, katerim je preskrbela od železnice pripoznana, občekoristna posredovalnica za delo kje zunaj delo, se vozijo pri voznjah v daljavo čez 50 kilometrov v tretjem razredu osebnih in mešanih vlakov za polovično tarifno voznino.

2. Vozni listki za polovično ceno se oddajajo pri kasi proti izkazu, izgotovljenemu po predpisanem vzorcu od posredovalnice za delo, v katerem naj bo podana oseba delavca, proga, po kateri se mora voziti, dan potovanja in potrdilo, da se je imetniku preskrbilo delo.

3. Izkaz se od kase pri oddaji voznega listka štemplja. Pri pregledovanju

voznih listkov se mora pokazati in po končani vožnji z voznim listkom vred oddati.

4. Železnica lahko izključi znižane vozne listke za gotove čase.

Državna zveza splošnih posredovalnic za delo v Avstriji daje to na znanje z opombo, da se nahajajo natančnejše določbe o tej znižani vožnji v prvem zvezku lista „Arbeitsnachweis“, 1910, glasila te zveze, in da daje izkaze za znižano vožnino Štajerska posredovalnica za delo v Gradcu, Hofgasse št. 14, vsak dan od 8. do 4. ure.

V Gradcu, dne 18. junija 1910.

Predsednik državne zveze:

Profesor Mischler.

Zborovanja podružnic.

Št. Jur ob juž. žel. Kmetijska podružnica Šmarje vabi na podučno zborovanje na nedeljo dne 7. avgusta t. l. v Vugovi gostilni na Grobelnem. Začetek ob 3. uri popoldne. Govorita strokovni učitelj gospod Zidanšek iz slovenske kmetijske šole v Bezovji pri Št. Juriju in združni potovalni učitelj Miloš Štibler iz Celja.

Predsednik:

Miha Skale.

Kmetijska podružnica v Št. Ilju v Slov. gor. priredi v nedeljo 7. avgusta t. l. ob 2¹/₈ uri zjutraj v gostilni gospoda Karla Orniga v Jarenini, ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Mat. Peklarjevi pri Sv. Jakobu v Slov. gor. po eno poučno predavanje; govoril bo deželni potovalni učitelj Pirstinger o sadje in vinoreji. Radi važnega predmeta, o katerem bo razpravljajal predavatelj, se vabijo kmetje in viničarji k mnogoštevilni udeležbi.

Iz podružnic.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Gospodarski shodi, katere je priredila kmetijska podružnica dne 26. in 29. junija v Ivanjševcih in Sovjaku so se dobro obnesli. Sicer se radi nekaterih neljubih zmot ni moglo zadostno razglasiti shodov, vendar smemo biti z uspehi zadovoljni. Snov shodov je bila pomen in poraba gnojil, umetna gnojila s posebnim ozirom na boljšo pridelovanje krme, kmetska probuja, vinogradstvo. Podružnično zborovanje je vodil gospod tajnik Nemeč, predaval je gospod potovalni učitelj A. Pirstinger. Gospod potovalni učitelj je v poljudni besedi razkladal v prvi vrsti potrebo gospodarske samozavesti; dandanašnji kmet mora v ta namen kakor drugi stanovi stopiti v svojo stanovsko organizacijo, ako hoče, da napram industriji ne zgubi pravice za svoje pridelke dobiti primerne plačila, da kot organizirana četa uspešno brani dobre pogoje za kmeta, ustanovitvi novih nam nasprotnih pa se združen zoperstavi. Da dosežemo svoj namen, zato je treba pridno čitati „Gospodarski Glasnik“. Prazen je izgovor, da ne utegnemo čitati. Dokler se kmet sam sebe ne spozna, ne kaže sebi in svojemu stanu dovolj ljubezni, dotlej ni misliti na pravi razvoj kmetijstva. Vse to pa dosežemo poleg dobro osnovanega gospodarstva, ako v svojem listu izpopolnimo v mnoge predale razne nasvete o dobrih gospodarskih poskusih in dobrih postavah. Gospod potovalni učitelj preide dalje in razpravlja o raz-

ličnem načinu gnojenja, gnojilih in vrednosti gnojil; v glavnih potezah povdarja, da je slamnati gnoj več vreden, ko listnati. Ko spravimo gnoj iz hleva, je potrebno ohraniti ga vlažnega; gnojnico je treba spraviti v odtočišče. Naprava gnojnicnih jam je brezpogojna potreba in je obsoditi tisti, ki pusti gnojnico razteči po potih in cestah. Gnoj je treba po možnosti takoj podorati. Gnoju je dobro nekaj živega apna, gipsa ali soli pridjati. Kakor omenjeno, je dober gnoj gnojnica; treba jo je razvažati, da se povsod pognoji, ne pa samo koder jarek vodi. V vročini se mora pri polivanju gnojnici voda pridjati, da ne žge. Dobro gnojilo za travnike je kompost. Star naj bode najmanj dve leti. Napravljen naj bo dobro. Poleg dobrega gnoja se naj pridevajo vsi gospodarski odpadki. Prekoplje se naj večkrat. Tam kjer gnojimo z gnojnico, rabimo Tomaževo moko, da ji pomoremo z dušikom. Za tem kalijevo sol ali kajnit v zvezi s Tomaževo moko, 3 metrske stote na oral. Dober je čilski soliter, ki se pa rabi že v rasti travnikov, ker se hitro razkroji. Žveplenokisli amonijak se naj trosi v zgodnji spomladi v lahkih zemljah. Pravilno podkopana grahovka daje dobro gnojilo v vinogradih in na njivah. — Delo v vinogradih: Zamenarjati se med drugim ne sme vezatev. Trs se bolj razvija, je bolj varen proti nezgodam in ne raste tako na zalesje. Rožje na šparonu je treba odrezati junija 3 liste nad grozdem. Plemenske rozge se razvijajo še komaj dovolj do avgusta in se takrat vrhovi porežejo. Kakor vinograde, tako bode tudi sadno drevje pri letošnjem vremenu treba z galico in apnom škropiti. Peronospora ima letos svoj delokrog. Sadja bode letos bolj malo, zato pazimo, da sadja ne damo ceno. — Po poduku se je obojekrat razvila živahna debata. Želeti je le, da kmetovavec pride do spoznanja ter se kot ud ne čuti upravičenega do bogsigave kakih podpor, ampak da s trdno voljo in pridnostjo napravi svoje gospodarstvo lepo in vzorno tako, da bodo imeli sosedi in drugi vzgled ter dobili veselje do posnemanja, „Gospodarski Glasnik“ pa čim dalje več spoznavavcev in prijateljev dobrega zdravega kmetijstva. To je najizdatnejša pomoč. Tajništvo.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Čebelarški tečaj, kojega je priredila podružnica v Berkovcih in Logarovcih dne 10. julija t. l. za Gornje-Radgonsko in Križevsko čebelarško podružnico, je nad vse pričakovano dobro uspel. Najboljše čebelarji od Sv. Jurja, Male Nedelje, vzorni prijatelji čebelic, gosp. Josip Megla, tamošnji predsednik in njegovi Ljutomerčani z gosp. Dunajem, gosp. nadučiteljem Cvetkom in vsi čebelarji križevski so se zbrali najprej pri gospodu Rožmanu v Berkovcih, ki je, dasi mu je grozen požar uničil vse domovje, v edinem preostanku, čebelnjaku radovolje dovolil predavanje. Gospod potovalni učitelj Ivan Jurančič je uredil svoje predavanje tako, da je predaval v Berkovcih o roju in pitanju čebel, v Logarovcih pri našem najstarejšem in pridnem čebelarju očetu Kolerju o izrojencih in pitanju čebel. Poduk se je na obeh krajih vršil pet ur in udeleženci so v

obče bili s čebelarškim shodom zelo zadovoljni. In kaj bi tudi ne! Saj čebelarjevo življenje je tako nežno in ni čuda, če ob priliki čebelarškega shoda človek takorekoč prekorači navadne sfere človeškega življenja in se čuti zadovoljnega, srečnega. Gospod Dunaj iz Cezanjevec pri Ljutomeru je prosil gospoda Jurančiča za 14. avgust t. l. v Cezanjevce na predavanje. Gospod Kolar je čebelarje po oficijelnem delu povabil k njegovemu, ne ravno daleč oddaljenemu, sosedu ogledat si njegov novi čebelnjak. Skoro bi kaj tako lepega ne pričakoval in res, morali smo se čuditi tako lepo, da mojstrsko izdelanemu čebelnjaku. Delo kaže pravega mojstra, ljubitelja prave lepote, le žal, da je gospodar začetnik in bi ga mogoči neuspehi prestrašili v nadaljnji čebeloreji. V mraku smo se čebelarji razšli utrujeni na telesu, a vedrega duha in z novim veseljem do čebeloreje.

Čebelarški podružnici

Gornja Radgona in Sv. Križ.

Št. Ilj v Slov. gor. (Slavnostno zborovanje pri Gornji Sv. Kungoti.) Dne 10. julija je priredila šentiljska podružnica c. kr. kmetijske družbe v gostilni gospoda Mayerja slavnostno zborovanje, na katerem so se počastili zaslužni možje. Načelnik podružnice, gospod posestnik R. Reppnig je otvoril zborovanje in pozdravil glavnega tajnika Juvana, zastopnika mariborske kmetijske podružnice Girstmayerja in mnogobrojne — nad 500 — navzoče ude in goste. V svojem slavnostnem govoru se je spominjal zaslug gospoda glavnega tajnika Juvana, ki si jih je stekel na polju kmetske organizacije in zaradi katerih ga je podružnica sklenila imenovati za svojega častnega člana. Nato je slavljencu izročil od gospoda Waidacherja umetniško izdelano diplomu, ki kaže slike iz domovine gospoda glavnega tajnika. Gospod glavni tajnik, s to častjo presenečen, se je zahvalil in obljubil, da bo po svojih močeh skušal delovati še nadalje za koristi kmetijstva. Ob enem je naznanil, da je c. kr. kmetijska družba na svojem 87. občnem zboru meseca marca tekočega leta sklenila podeliti gospodu Reppnigu srebrno kolajno z diplomu in da se mu je poverila častna naloga, naj oboje izroči. To odlikovanje se daje za dolgoletno in vztrajno pristaštvo in sodelovanje pri kmetijstvu in za posebne zasluge. Nato je opisal zasluge gospoda predsednika, ki se mu je posrečilo, združiti kmete iz 22 občin v močni organizaciji in ki je v tej organizaciji deloval tudi splošno in uspešno na povzdigo kmetijstva. Gospod Reppnig se je zahvalil za čast a tudi vsen onim, ki so mu pri delu za povzdigo kmetskega stanu pomagali. — Nato se je izžrebalo nad 200 za kmetijstvo potrebnih reči, med njimi deset glavnih dobitkov: dvojni plugi, kotli za parjenje krompirja, trsne in drevesne škropilnice, plemenska perutnina, plemenske svinje i. t. d., ki so jih podarili družba v Gradcu, podružnica St. Ilj, gospod veleposestnik Olschowy, tvrdka Sack na Dunaju, gospa Anna Reppnig in drugi. — Po tem je govoril gospod glavni tajnik Juvan zelo zanimivo in poučno o zavarovanju za starost in onemoglost, o uvedbi rentnih posestev in delavskih domov. — Gospod Girst-

mayer je predlagal razširitev deželne kleti v Gradcu, ustanovitev rotovških kleti po mestih in utemeljeval predlog gospoda Reppniga glede ustvaritve proste mestne klavnice v Mariboru. Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti. — Končno se naj še na tem mestu zahvalimo darovateljem za darila in gospodu Mayerju za okusno okrasitev dvorane.

= **Pilštanj.** Kozjanska kmetijska podružnica je zborovala dne 19. junija t. l. v Lesičnem pod Pilštanjem ob povoljni udeležbi. Zbralo se je nad 50 ljudi, večinoma kmetov. Vendar se je pa pogrešal marsikdo, zlasti iz bližnje okolice. Gospod načelnik Maček pozdravi navzoče ter da besedo kmetijskemu potovalnemu učitelju gospodu Goričanu, ki v nad uro trajajočem, zelo poučnem govoru dokaže zborovavcem, kako mora dandanes kmet ravnati, ako si hoče v sedanjih neugodnih razmerah na eni strani zmanjšati stroške, na drugi pa zvišati dohodke. Delati mora ne samo z rokami, ampak tudi z glavo. Med govorom se dotakne raznih panog kmetijstva, zlasti pa vinarstva in sadjarstva, ki sta za tukajšnje kraje posebno važni. Končno govori o tem, kako je treba zemljo zboljševati ter povdarja, kako velikega pomena za vsakega gospodarja je gnoj. Za prav zanimiva izvajanja poželje obilo pohvale. Želeti je le, da bi padle njegove besede na rodovitna tla, t. j. da bi se naši kmetovavci ravnali po danih navodilih. Ko še odgovori gospod potovalni učitelj na nekatera stavljena mu vprašanja, zaključí gospod načelnik zborovanje. Prihodnje poučno zborovanje bo dne **21. avgusta** t. l. ob 11. uri dopoldne v šolskem poslopju v Zagorju. Tudi tam bo predaval gospod potovalni učitelj Goričan in pričakuje se, da se udeležijo kmetovavci, posebno še Zagorjani, tega zborovanja v prav obilnem številu.

Št. Iij v Slov. gor. Nekaterim vinogradnikom bo zmanjkalo radi izvenredne potrebe pogostega škropljenja letos modre galice; šentiljska podružnica je pripravljena naročiti galico skupno za znižano ceno. Komur je potreba in želi, da se zanj tudi naroči, naj to kmalu javi podružničnemu vodstvu.

= **Št. Jur ob juž. žel.** Kmetijsko zborovanje v Teharju se je vršilo dne 17. julija t. l. po večernicah v Cajhnovi gostilni. Zbralo se je okoli 50 zborovavcev, samih odličnih kmetovavcev. Gospod ravnatelj Bellé kot načelnik kmetijske podružnice šentjurske pozdravi navzoče in razloži v kratkih besedah pomen in nalogo kmetijske podružnice. Nato povzame besedo kmetijski inženir gospod Zidanšek, ki razpravlja o glavnih načelih umne živinoreje, posebno o odbiranju za pleme in vzreji telet in prašičev. Pri kmetijskih pogovorih so gospodarji pridno povpraševali za svet glede cepljenja svinj, naprave jabolčnika, odpisa davka i. t. d. Pristopilo je na novo 11 udov k Šentjurski podružnici. Z veseljem omenjamo, da se je udeležilo predavanja precej ženskega spola, med temi tudi gojenke gospodinjske šole. Opazili smo tudi pri odločilnih faktorjih vnemo za pravo kmetijsko stvar, s kratka: bilo je lepo zborovanje.

Štv. 2998.

Razglas

o razdajanju podpor za izboljšanje obstoječih pašnikov in napravljanju novih paš.

Z ozirom na veliki pomen pametno in umno urejenih paš za izrejo mlade živine in ohranitev živine za dobro pasmo je dovolilo c. kr. ministrstvo sporazumno z visokim dež. odborom, da se razdele podpore v ta namen, da se gospodarji vzpodbude k večji in boljši ureditvi pašnikov zlasti pa da se odlikujejo javno oni gospodarji in vzpodbudijo k nadaljnim napredkom, ki si uredijo primerne in umestne pašnike. Te podpore bo razdeljeval osrednji odbor c. kr. kmet. družbe in sicer onim posestnikom, oziroma zadrugam, ki so v poslednjih letih zboljšale svoje pašnike oziroma se napravili novi ali pa namestavljajo še letos urediti; oziralo se bo v prvi vrsti na sledeče prosivce:

1. Posestnike pašnikov za združeno živinorejo in bikorejo.
 2. Posestnike skupnih paš (pašnikov, občinskih paš).
 3. Posestnike služnostnih paš.
 4. Posestnike zasebnih paš.
 5. Posestnike najetih paš.
- Subvencije so vredne:

1. Novo narejene paš.
2. Zavarovanje zemlje zoper elementarne nezgode, kakor poplave, plaze i. t. d. s tem, da se zemlja podzida, osuši, pogozdi i. t. d.

3. Zboljšana paš:

- a) s tem, da se odpravi kamenje in grušč in da se naredi terase;
- b) s tem, da se požge ali poseka grmičje, ki ne da travi rasti, da se zemlja planira (seveda le na pripravnih krajih); strmice, ki bi se lahko splazile, se ne smejo požigati;
- c) s tem, da se osuše vsa premokra, a za rast trave ugodna mesta;
- d) da se suha zemlja zamaka s kanali;
- e) da se zemlja prekoplje, naseje, oziroma poseje;

4. da se celi kompleks ne popase na enkrat, ampak da se razdeli na dele, ki se lahko tudi kosijo;

5. da se pregnojena zemlja spremeni v pašo na ta način, da se prekoplje, kultivira in s primernim travnim semenom poseje;

6. da se pravilno gnoji z umetnim gnojilom in dokaže, da se tudi sicer umno gospodarji z domačim gnojem;

7. zboljšave v pašniških obratnih napravah:

- a) da se postavijo primerni hlevi in zavetišča na prikladnem mestu in da se že obstoječi hlevi in kočje popravijo;
- b) da se napravijo nove in popravijo stare ceste za vožnjo in gonjo živine;
- c) da se napravijo korita za napajanje, vodovodi in studenci, hidravlični toki, rezervoarji za vodo in cisterne;
- d) da se napravijo ploti razne vrste (leseni, kameni, z bodečo žico in živi);
8. da se dajejo premije vzornim pašniškim obratom z določenim in izvrševanim pašnim redom.

Prošnjiki za te subvencije morajo svoje nekolokovane prošnje poslati potom po-

družnic na c. kr. kmetijsko družbo najpozneje do **1. septembra** osrednjemu odboru c. kr. štajerske kmetijske družbe v Gradcu, Stempfergasse 3/II, in priložiti vestno izpolnjene prašalne pole, ki jih dobe pri podružnicah. Na prošnje, ki bi pozneje došle, se osrednji odbor ne bo oziral.

Višina subvencije se ravna po porabljenih, oziroma potrebnih sredstvih za zboljšavo ali novo napravo paš in se od slučaja do slučaja določi.

Subvencije se pripoznajo in podele po določbah visokega c. kr. poljedelskega ministrstva, oziroma deželnega odbora,

1. če so korenite zboljšave ali nove naprave paš namenjene;

2. če se za te nove naprave oziroma zboljšave pri načrtu ali izvršitvi pritegne strokovna moč;

3. če se lastnik paš z reverzom zaveže, da bo subvencionirane naprave tudi ohranil in redno vzdrževal in da bo, če ne bo storil vsega tega, subvencijo vrnil.

Subvencija se izplača, kakor hitro so poklicani strokovnjaki izvedene naprave, oziroma zboljšave od obrili (po kolavdaciji).

V Gradcu, 11. julija 1910.

Od osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem.

ad št. $\frac{27.049}{1.189}$ ex 1910.

Razpis.

Ustanove za učence na višjem učnem zavodu za vinorejo in sadjerejo v Klosterneuburgu.

Z začetkom šolskega leta 1910/11 bodo podeljene na c. kr. višji šoli za vinorejo in sadjerejo v Klosterneuburgu od c. kr. poljedelskega ministrstva tri ustanove v letnem znesku 500 (pet sto) K.

Prošnjiki za te ustanove morajo svoje prošnje s potrebnimi prilogami poslati do 20. septembra 1910 ravnateljstvu imenovanega zavoda, ki razpošilja tudi učne načrte.

Kdor hoče vstopiti v I. letnik kot reden slušatelj, mora dokazati:

1. Da je dovršil četrti razred kake gimnazije ali realke ali enakovrednega zavoda, ali da je dovršil vsaj meščansko šolo z najmanj dobrim uspehom;

2. da je že star 16 let ali da bo še v teku tekočega koledarskega leta dovršil 16. leto;

3. da ima dovoljenje od očeta ali variha, da lahko vstopi v zavod in da je voljen plačevati stroške za hrano in pouk;

4. narediti mora prejemni izpit, od katerega so oproščeni samo oni, ki so dovršili drugi tečaj četrtega razreda kake tuzemske spodnje gimnazije ali spodnje realke s povprečno „dobrim“ uspehom;
5. če ne vstopi naravnost s kakega drugega zavoda, mora poslati spričevalo o vedenju;

6. nemščino mora v besedi in pismu tako dobro znati, da lahko kar od začetka sledi z umevanjem pouku.

Prejemne skušnje za I. letnik šolskega leta 1910/11 se bodo vršile v času od 15. do 17. septembra tega leta.

V II. in III. letnik se bodo sprejemali učenci 17. septembra t. l.

Od c. kr. poljedelskega ministrstva.

Objava.

Domobranksko c. kr. ministristvo je z odlokom z dne 1. junija t. l., dep. XVI., št. 1264, odredilo, da se nakupi za štajerski upravni okoliš 15 plemenskih kobil; po pogojni knjižici o prepustitvi eraričnih plemenskih kobil v zasebno porabo se bodo kobile prodajalcem izročile v zasebno porabo.

Nakup se vrši komisijonelo v četrtek 15. septembra 1910 ob 8. uri predpoldne v Ljutomeru.

V svrhu nakupa pride tja posebna komisija c. kr. domobranstva za nakupe in se bo oziralo le na kobile sledečih kakovosti: Kobile morajo biti trdne postave, 3½ do 7 let stare, solidno nasajene ter imeti pravilen in izsegajoči korak; višina ne sme znašati pod 161 centimetrov. Kobile morajo biti le potomke angleških polkrvnikov, arabcev ali lipicancev in morajo kazati, da so sposobne za remonte.

Ponujavci kobil (konjski trgovci so izključeni) morajo prinesiti s seboj:

1. Potrdilo od županstva, iz katerega se vidi število kobil in žrebet, zadostni hlevi, dovoljna krma, paša in okol za prosto gibanje in istočasno vzgojo vsaj 3 žrebet; slednjič, da njihovo vzgojevališče od jedne izmed navedenih žrebetaren ni oddaljeno čez 15 kilometrov; v poštev pridejo Budišovci, Ljutomer in Brežice.

2. Izkaz o pokolenju ponujenih kobil.

3. Če so že enkrat povrgle, oziroma če so breje, tudi dokazila o žrebetu, oziroma potrdilo o pripuščanju.

4. Po določbah § 8. postave z dne 6. avgusta 1909, drž. zak. št. 177, izdan potni živinski list.

Načelnik kupne komisije ne bo v prav nobenem slučaju dovolil, da bi se pod 1., 2., 3. in 4. navedeni dokumenti lahko prinesli pozneje.

Pri drugače popolnoma enakih lastnostih imajo prednost one kobile, ki so breje, ali pa take, o katerih se da dokazati, da so enkrat že povrgle.

Lastniki plemenskih kobil, ki so nakupovalni komisiji kedaj prodali dokazano kobile, ki niso hotele vleči, se enkrat za vselej izključijo od nakupa plemenskih kobil.

Za nakupno ceno se določi 700 K.

Za zelo dobre in izborne kobile se lahko po meri njih lastnosti in z ozirom na druge razmere pod naslednjimi pogoji dajejo posebne premije iz sredstev c. kr. poljedelskega ministristva.

Premije lahko dobe le oni konjerejci, ki so državljani v kateri v državnem zboru zastopanih kraljevin ali kronovin in ki lahko z rodovnikom ali potrdilom o pripuščanju dokažejo, da so dotične kobile res tudi doma vzredili (v tostranski državni polovici).

Taka premija povprečno ne znaša pri kobili več ko 100 K.

Pri konjerejcih, ki imajo več ko dve plemenski kobili, se bodo kupljene plemenske kobile, če so zato dobre in je cena primerna, pustile le tedaj, če bo lastnik podpisal sledečo izjavo:

„Podpisani se zavežem, da bom tako dolgo, kakor dolgo bodo ostale kupljene plemenske kobile v moji privatni rabi, vsako leto v spomladi in

v jeseni domobrankski direktni nakupovalni komisiji postavil tisti čas na tisti kraj, ki mi ga bo pravočasno naznanila domobrankska uprava, . . . konj svoje reje in svoje lasti, ki bodo popolnoma sposobni za asentacijo in štiri leta stari.

Nadalje se zavežem, da v določeni dobi ne bom bistveno zmanjšal obsega svoje konjereje, niti splošno nje smeri spremenil.

S tem vzamem na znanje, da mi lahko domobrankska uprava, brez škode za njene pravice, ki ji jih daje ta moja izjava, če se vseh tukaj navedenih pogojev ne držim, odvzame iz privatne lasti erarične plemenske kobile.“

Načelnik nakupovalne komisije za plemenske kobile bo svoječasno določil število v zgoraj omenjeni izjavi navedenih konjev, ki jih morajo konjerejci vsako leto ponuditi direktni nakupovalni komisiji za remonte v nakup.

Konjerejcem, ki imajo samo dve ali le eno plemensko kobilo, ne bo treba dajati te izjave.

Tržna poročila.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruza		Proso	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje . . .	50	950	—	850	—	850	—	880	—	750	—	—	—
Ormož . . .	50	11	—	9	—	6	—	8	—	750	—	9	—
Gradec . . .	50	1125	—	838	—	863	—	894	—	725	—	8	—
Ljubno . . .	50	12	—	850	—	8	—	850	—	750	—	—	—
Maribor . . .	50	11	—	725	—	7	—	8	—	8	—	8	—
Ptuj . . .	50	10	—	750	—	750	—	850	—	8	—	750	—
Inomost . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Celovec . . .	50	—	—	1614	—	—	—	1640	—	1706	—	—	—
Ljubljana . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pešt . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Solnograd . . .	50	1105	—	790	—	750	—	775	—	825	—	—	—
Dunaj . . .	50	1066	—	788	—	631	—	791	—	710	—	—	—
Linc . . .	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kislo		Ržena slama		Ježna slama	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje . . .	50	—	—	11	—	450	—	350	—	3	—	250	—
Ormož . . .	50	750	—	15	—	3	—	280	—	245	—	225	—
Gradec . . .	50	888	—	14	—	312	—	3	—	—	—	—	—
Ljubno . . .	50	—	—	18	—	10	—	9	—	375	—	3	—
Maribor . . .	50	7	—	13	—	250	—	—	—	3	—	3	—
Ptuj . . .	50	750	—	—	—	350	—	3	—	3	—	250	—

Graško tržno poročilo.

Sejem s krmo in slamo od 18. julija do 24. julija 1910. Pripeljalo se je 48 vozov s 394 metriskimi stoti sena in 26 vozov s 211 metriskimi stoti slame, in je bil slabše obiskan ko pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kislo od K 4.— do K 6.—, sladko od K 4.50 do K 6.50; ržena slama od K 3.80 do K 5.80; pšenična slama od K 3.60 do K 5.20, ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K —.—; ježna slama od K —.— do K —.—.

Sejem z rogato živino dne 23. julija 1910. Prignalo se je 374 volov, 132 bikov, 370 krav, 134 živih telet, in — konj pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnic.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: — volov, 10 bikov, — krav, — telet; na Gornje Štajersko: 130 volov, 40 bikov, 90 krav, — telet; Predarlberško: 50 volov, 20 bikov, 30 krav, 10 telet; v Nemčijo: — volov, — bikov, — krav, — telet; Moravsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico:

— volov, — bikov, — krav, — telet; Solnograd: — vola, — bikov, — krav, — telet; na Češko: — vol, — bikov, — krav, — telet; v Trst: — volov, — bikov, 17 krav, — telet; Italija: — volov, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže. Klavni voli, tolsti od K 88.— do K 98.— (izjemoma K 110.—), poltolsti od K 80.— do K 86.—, suhi od K 72.— do K 78.—; voli za pitanje od K 78.— do K 84.—; klavne krave, tolste od K 70.— do K 80.—, poltolste od K 54.— do K 68.—, suhe od K 40.— do K 52.—; biki od K 76.— do K 90.—; dojne krave do 4. teleta od K 68.— do K 82.—; črez 4. tele od K 58.— do K 66.—; breje od K 62.— do K 72.—; mlada živina od K 76.— do K 88.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet do K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—.

Sejem klavne živine dne 29. julija 1910. Zaklana živina: 558 telet, 1279 svinj, 5 komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.50 do K 1.58; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.60 do K 1.66; nemške mesne svinje od K —.— do K —.—; nemške pitanske svinje od K 1.48 do K 1.52; ogrske pitanske svinje Ia od K —.— do K —.—; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.46 do K 1.50; mesne svinje od K 1.48 do do 1.60, bosnjaške pitanske svinje, debele, od K —.— do K —.—; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K —.— do K —.—; ovce od K —.80 do K —.90; kozlički in jagnjeta od K —.— do K —.—. Cene so se zvišale.

Letni in živinski sejni na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske seje.

Dne 5. avgusta Lemberg***, okr. Šmarje pri Jelšah; v Loki**, okr. Laško; pri Sv. Janžu**, okr. Arvež; na Ptuju; na Spodnji Poljskavi svinjski sejem, okr. Slovenska Bistrica; v Gradcu (sejem z malo klavno živino).

Dne 6. avgusta pri Novi Cerkvi**, okr. Ptuj; pri Mariji Snežni*, okr. Cmurek; na Ptuju; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 7. avgusta na Ptuju.

Dne 8. avgusta na Svetini**, okr. Celje; v Lonču**.

Dne 9. avgusta v Ljutomeru*; v Ormožu (svinjski sejem); v Rogatcu (sejem z veliko živino).

Dne 10. avgusta v Lonču**; v Lučah**, okr. Arvež; pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju**, okr. Ptuj; v Radgoni**; v Podčetrtku**, okr. Kozje; v Brežicah**; v Slovenjem Gradcu**; na Gornji Poljskavi, okr. Slovenska Bistrica; na Ptuju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*.

Dne 11. avgusta v Gradcu (sejem z rogato živino); na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem).

Dne 12. avgusta pri Sv. Juriju v Slov. gor.**; okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Gradcu (sejem z mlado klavno živino).

Dne 13. avgusta v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 15. avgusta pri Sv. Trojici, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.

Dne 16. avgusta v Radgoni*; v Ormožu (svinjski sejem); v Mozirju**, okr. Gornjigrad; v Lembahu*, okr. Maribor; pri Sv. Vidu pri Ptuju**, okr. Ptuj; v Sevnici**; v Vuzenici**, okr. Marnberg; na Ptujski (Črni) gori**, okr. Ptuj; v Arvežu (sejem z drobnico).

Dne 17. avgusta v Šmarju pri Jelšah*; v Jarenini*, okr. Maribor; pri Mariji v Brežji*, okr. Maribor; v Kapelah**, okr. Brežice; na Ptuju (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Imenem (sejem ščetinarji), okr. Kozje.

Dne 18. avgusta v Gradcu (sejem z rogato živino); na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem).

Dne 19. avgusta v Gradcu (sejem z mlado klavno živino); v Peklu*, okr. Slovenska Bistrica.

Dne 20. avgusta pri Sv. Juriju ob Pesnici**, okr. Marnberg; v Brežicah (svinjski sejem); na Rudečem Bregu, okr. Maribor.

Dne 22. avgusta pri Sv. Jakobu, okr. Celje; v Čermožišah**, okr. Rogatec.

Dne 23. avgusta v Ormožu (svinjski sejem).

Dne 24. avgusta na Laškem**; v Arvežu**; pri Sv. Križu**, okr. Gornja Radgona; v Slov. Bistrici**; v Središču; okr. Ormož; v Rogatcu**; v Cmureku**; v Velenju**, okr. Šoštanj; na Ptuju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*.

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z. o. p.

Gradec, Franzensplatz št. 2.

I.

Izkaz o kontokorentnem poslovanju zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem meseca junija 1910. (Promet z denarjem in blagom).

A. Posojilnice.

Posojilnice	Konto vlog				Konto kreditov			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 31. maja 1910	—	—	9,023.544	74	2,829.831	08	—	—
Promet junija 1910	393.825	94	441.732	20	247.142	30	56.289	38
Skupaj	393.825	94	9,465.276	94	3,076.973	38	56.289	38
Proč vračila	—	—	393.825	94	56.289	38	—	—
Stanje dne 30. junija 1910	—	—	9,071.451	—	3,020.684	—	—	—

B. Druge kmetijske zadruge in društva.

Kmetijske zadruge	Konto vlog				Konto kreditov			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 31. maja 1910	—	—	3.253	21	1,246.648	18	—	—
Promet junija 1910	204	90	74	60	30.727	03	6.709	24
Skupaj	204	90	3.327	81	1,277.375	21	6.709	24
Proč vračila	—	—	204	90	6.709	24	—	—
Stanje dne 30. junija 1910	—	—	3.122	91	1,270.665	97	—	—

Ves promet posojilnih društev zveze meseca junija 1910	K	1,138.989-82
Ves promet ostalih gospodarskih zadrug in društev meseca junija 1910	"	37.715-77
Stanje vseh vlog koncem junija 1910	"	9,074.573-91
Stanje vsega kredita " " 1910	"	4,291.349-97
Uvoz blaga v juniju 1910	"	200.220-15
Izvoz " " " 1910	"	215.370-82
Skupni promet meseca junija 1910	K	415.590-97

Število pridruženih posojilnih društev koncem junija 1910: 275.

Število ostalih pridruženih gospodarskih zadrug in društev koncem junija 1910: 70.

II.

Poročilo glede blagovnega prometa zveze.

1.

Dobave žita c. in kr. vojaški upravi.

Z ozirom na našo okrožnico z dne 8. junija t. l. št. 17.107 pozivljamo kar najuljudneje naše člane, naj nam blagovolijo poslati prijave za dobavo žita vojaški upravi in sicer:

a) za oves in rž do najpozneje 30. avgusta t. l.,

b) za pšenico do najpozneje 15. septembra t. l.

V ponudbah se mora natančno navesti:

a) vrsta žita, ki se misli dobavljati,

b) množina v kilogramih,

c) cena za 100 kg od železniške postaje,

d) rok dobave.

Vsak ponudnik je obvezan dobaviti ponujeno količino na vsak način v stavljenem roku, sicer ima zveza, če ponudnik ne pošlje ničesar ali samo en del, pravico, da si poskrbi ostalo na račun in nevarnost ponudnika in da ga dela od-

govornega za vso škodo, ki ji je nastala vsled tega, da ponudnik ni izpolnil svoje pogodbe.

Kupna pogodba se sklene na podlagi določil, ki veljajo za poslovni promet na graški borzi za sadeže in moko in na podlagi določb c. in kr. vojne uprave.

Vreče posodi zveza, če se ji plača navadna odškodnina za posojanje.

Plača se najpozneje v teku štirih tednov, potem ko se je blago prevzelo, v postaji določitve.

Zvezi se mora franko poslati pred dobavo za vsako vrsto ponujanega žita vzorec, težak najmanj 1 kg na ogled.

Kakovost dobavljenega žita mora biti enaka ponujenemu vzorcu. Diference, ki nastanejo, če se vzorec in pošiljka ne strinjata, grede na škodo dobavnika.

C. in kr. vojna uprava je letos zelo ljubeznjivo zopet razširila ugodnosti za dobave producentov, tako da sedaj lahko kmetje svoje žito prodajo za zelo dobre cene vojni upravi.

Ker so se naši člani vkljub večkratnim pozivom le v malem številu udeleževali dobav in je torej vojaška uprava morala nakupiti večino še vedno pri trgovcih, opozarjamo naše člane, ki bi lahko oddajali žito, naj nam do omenjenega roka naznanijo, katero žito in koliko bi ga eventualno dobavljali.

Brez primerne udeležbe naših članov pri vojaških dobavah se za vse kmetovavce tako važno prašanje direktne dobave kmetijskih pridelkov vojni in deželno-brambini upravi ne more ugodno rešiti in vsa prizadevanja vojne uprave in zveze so le bob v steno.

Da se dobave vrše enotno in praktično, je tudi nujno potrebno, da se delo ne cepi in da prevzame zveza skupno prodajo.

Zato prosimo vse načelnike zadrug in društev nujno, naj posvetijo temu prašanju vso pozornost, naj pouče člane in poskrbe potrebno, da se bodo kmetovavci udeležili vojaških dobav.

V Gradcu, julija 1910.

Zvezin ravnatelj: Fr. Barta l. r.

2.

Nakup travinega in žitnega semenja.

Kakor vsako leto, bomo tudi letos potrebovali mnogo travinega semenja, posebno francoske Raytrave in pasje trave, in zato prosimo svoje zadruge članice, oziroma njih člane, ki se pečajo s sejanjem teh trav, naj nam blagovolijo kolikor mogoče hitro poslati vzorec z navedeno ceno in množino, ki bi jo lahko oddali, nakar bomo stavili po možnosti ugodne pogoje.

Glavna naša naloga pa je poskrbeti našim članom primerno žito za setev; torej ga vedno skušamo pridobiti čistega, pred vsem pa od naših domačih kmetovavcev, ker se je v naših krajih pridelano semenje že prilagodilo našim zemeljskim in podnebnim razmeram, tako da se ni treba tako zelo bati, da bi žito trpelo kako škodo na zrnju, slami ali sploh na svojih dobrih lastnostih in od raznih škodljivcev.

Da lahko primerno žito za setev nakupimo pred vsem doma, prosimo uljudno svoje članice zadruge, oziroma njih člane, naj nas v tej stvari podpirajo in nam pošljejo pravočasno vzorce z navedeno ceno in množino, ki bi jo lahko oddali, na kar bomo stavili kolikor možno ugodne pogoje.

3.

Deželna vzorna klet v Eggenbergu pri Gradcu zveze kmetijskih zadrug na Štajerskem

pošilja zajamčeno pristna štajerska bela in rdeča vina

raznih vrst in letnikov v posodah od 56 l naprej in v steklenicah po $\frac{7}{10}$ ali $\frac{3}{8}$ l, kakor tudi

sadjevec

domačega pridelka zvezine vzorne kleti v posodah od 56 l naprej.

Osebna naročila se lahko izvrše naravnost pri upravi deželne vzorne kleti v Eggenbergu pri Gradcu, Eckertstraße št. 335 (telefonska številka 1156) razun nedelj in praznikov vsak dan od 8. do 11. in od 1. do 6. ure.

Pismena naročila se naj pošljejo zvezi kmetijskih zadrug na Štajerskem, Gradec, Franzensplatz št. 2.

III.

Poročilo glede zvezinega vnovčevanja štajerskih logarskih pridelkov.

Pospeševanje izvoza.

Da omogočimo svojim članom kolikor mogoče ugodno vnovčevanje njihovih lo-

garskih pridelkov, smo sklenili neposredne zveze z deželami, ki prihajajo za Štajersko v vpoštev in sicer: Nemčijo, Belgijo, Francosko, Švico, Italijo, Turčijo, Grško, Egiptom, Tunisom, Španijo, Angleško in Nizozemsko.

Tudi se nam je posrečilo zainteresirati na večjih trgih večje, trgovsko na dobrem glasu stoječe firme za uvoz lesa, ki so pripravljene po možnosti kupovati les pri naših lastnikih gozdov in žag.

Za ta izvoz pridejo v prvi vrsti v vpoštev manjše, združniško urejene družbe malih posestnikov, ali po posamezni veliki posestniki, ki lahko trajno pošiljajo blago enake kakovosti in enakega razmerja.

Vse vrste štajerskega lesa (smreke, macesni in bukve) se lahko z uspehom izvažajo.

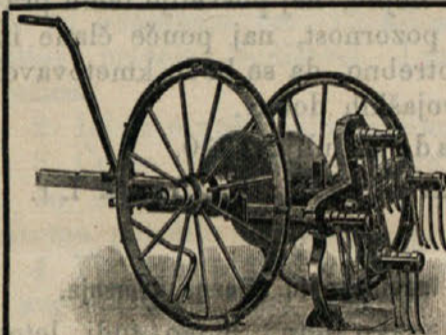
Mi dajemo pojasnila o cenah na inozemskih trgih, vožnini in carini, adrese konzumentov, velikostih in sortimentih, ki so zaželeni po posameznih krajih in posredujemo med producenti in konzumenti.

Pismena ali ustmena pojasnila daje brezplačno zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem v Gradcu, Franzensplatz 2.

Nadalje naznanjamo vsem svojim članom, da se je mnogo velikih tvornic za žage in sploh stroje za obdelovanje lesa ponudilo, da dajejo pri naročilih, pri katerih posreduje zveza gospodarskih zadrug, znaten popust od svojih izvirnih cen

Vabimo p. n. okrajne zastope in občine, kakor tudi cenjene družbine ude, da inserirajo v „Gospodarskem Glasniku“. Cena je nizka. Ako se večkrat inserira in večji inserati, damo primeren popust. Naročila se naj blagovoljivo vposlati naravnost družbinski pisarni.

Oznanila „Gospodarskega Glasnika“ za Štajersko.

Novost! Mayfarthov stroj za izkopavanje krompirja. Izkopalnik „WELT“

postavno zavarovan. — Izvredni uspehi. — Najmočnejše in najsolidnejše sestavljen, dela točno. Posnema človekovo delo. Nemška kmetijska družba ga je imenovala po poskusih z njim „novost in znamenitost“. Izmetajoča vilo goniljo zobnata kolesa iz litega jekla brez krhkih gonilnih grijelov. Naravna se lahko tako, da se krompir dene tja, kam hočemo. Prihrani veliko delavskih sil. Izredno lahko za vleči. Poškodovanje krompirja izključeno. Oddaljenost brazd se da naravnati, tako da se lahko uporablja za na redko in gosto posajen krompir. — Zahtevajte posebne cenike o izkopalniku „Welt“ iz tovarne za kmetijske stroje 273-5 Ph. Mayfarth & Co., Dunaj II., Taborstraße Nr. 71.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhosto, tečenje iz ušes, zumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 krone z navodilom o uporabi. Dobliva se samo v lekarni Apotheke „zur Sonne“, Gradec, Jakominiplatz 24. 291-10

Za umno jesensko gnojenje

s katerim hočemo doseči popolne pridelke, treba pravočasno

kalijeve soli

za zimska žita in travnike. Fosforjeva kislina in dušec ne moreta sama nikdar narediti največjih pridelkov.

Kajnit

in koncentrirane kalijeve soli pošiljajo vse kmetijske zadruge, podružnice c. kr. kmetijske družbe in zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem v Gradcu, Franzensplatz 2.

Pojasnila in nasvete o porabi vseh umetnih gnojil daje brezplačno

kmetijska posredovalnica kalijevega sindikata na Dunaju VIII/1, Skodagasse 8. 247-W

GLAVNO SKLADIŠTE RADIOL

(Novi artikeli: THE RADIOL Co. LONDON). Najbolje sredstvo za odaljenje svake vrsti otekline u konja, pasa itd. sa octom ali vodom, smes najizvrsten ko tekočina za ojačanje konjajkih nogu. Cena v malo 8 k. Knjižice zastoj.

RICHTEROVA ORLOVA APOTEKA U WELLS

U GORNJA AVSTRIJA; OSOBITA TRGOVINA ZA ŽIVNIŠKE PROIZVODE

GLAVNO SKLADIŠTE STEVENS OINTMENT

HENRY R. STEVENS, živnik u LONDONU. Najstariji i najbolji engleski blister, živnikom davno i davno poznat, povsodi uporabljen; jedini blister neostavljajoči brazgotinake pege. Oddaja samo na živniški propis. Cena v malo: 1/2 škatle 4 k. 1/2 škatla 8 k. Preprodavateljem a živnikom rabat.

Knjižice zastoj. — Preprodavateljem a živnikom rabat.

Robivase u svim apotekam, ako nema, treba se obratit gorespomenutom glavnom skladištu.

288-6

Izvirna „Melotte“

e v alpskih deželah najbolj priljubljena in razširjena

mlečna centrifuga.

Močno in solidno narejena. Posname izorno in ne potrebuje nobenih popravil.

Ker je zelo preprosta, lahko dela vsak otrok z njo.

Zajamčen je najboljši uspeh in najbolj natančen posnetek.

Konkurenčne stroje zamenjujemo za „Melotte“. Model 1909 je v marsicem zboljšan. 58-12 Dobri zastopniki zaželjeni.

Melotte-Werke, Dunaj, IV. Mayerhofgasse 16.

8000 posteljnih odej

se mora zaradi opustitve obrata hitro prodati in sicer: Gospodarske, temno drapove, zelo praktične barve, z barvastim robom, kakih 180 cm dolge, 1 K 80 v komad; tigraste, tkane, z barvastim robom, kakih 200 cm dolge, po 2 K 10 v komad; flanelove z lepimi cvetličnimi vzorci, rdeče, bordo, temno zelene ali drap, kakih 180 cm dolge, 3 K 20 v komad. Obrisi, 50 x 100 cm, snežno beli, kakor za frotiranje, 3 K za pol ducata. „Le še kratak čas.“ Najmanj 6 komadov se pošlje po povzetju franko. 804-3

Josef D. Mikota, Králové dvor o. L., Češko.

POZOR! Svinjereja 303-5

daje lo tedaj dobiček, če nobena svinja ne zbolí. Obeliskove kapljice za svinje „SUSSNOL“ učinkujejo in zavarujejo pred zgubo. To dokazuje tisoč zahvalnih pisem. Izborno sredstvo proti svinjskim kugam. V steklenicah po 1 krono 10 steklenic 8 kron Glejte na varstveno znamko „OBELISK“ in natančno adresno.

Lekarna „Pri obelisku“ Viktorja Hauserja, prej. P. Birnbacherja Celovec, Kardinalski trg.

Priporočam

patentirane varnostne priprave za mlatilnice, katerih neprecenljiva vrednost se je povsod obnesla. Veliko komadov praktično v rabi v vseh delih dežele 322-1

Ivan Rebek

ključavnicařski mojster, Celje.

Vsi, ki se čutijo bolni

posebno oni, ki se jim zapira, ki jih napenja, ki nimajo teka, rabi-jo z uspehom odvajajoči, prej Gastlov čaj znamka „obelisk“ Ta iz najboljših in najzdravilnejših rastlin sestavljeni čaj je že 50 let izobno domače sredstvo, ki pospešuje prebavo,

krepi želodec, razkroja sluz, čisti kri in je tudi pri veliki debelosti zelo izboren. V paketih po 60 v in 1 K. Dobi se v lekarni prej Birnbacherja, „Pri obelisku“ Viktorja Hauserja, Celovec, Knežji trg. Manj ko 4 mali ali 2 velika paketa se ne razpošilja. 303-5

Velika dobrota

za živino je, ako se umije s postavno zavarovanim milom (žajfo) proti muham.

1 kg po K 5.— Prežene iz hleva vse muhe, komarje, mušice i. t. d. in torej neobhodno potrebno za vsakega gospodarja. — Glavna zaloga: Dunaj, VI., Ufergasse 6. — Tisočera priznanja. 289-6

Superfosfate

rudninske in živalske, najbolj zanesljivo, izborno in ceno gnojilo s fosforjevo kislino

— za vsako zemljo. —

Vsebina strogo garantirana. Zajamčen hiter učinek, največji pridelki. 5-12

Za jesenske naseve neizogibno potrebno.

Dalje

amonijakove, kalijeve in solitrove superfosfate pošiljajo

tvornice za umetna gnojila, trgovci, kmetijske zadruge in društva.

Pisarna: Praga, Přikopy 17.